

Učna tema: KRALJEVINA SHS

Datum: torek, 12. 1. 2021

- Cilji :**
- učenec analizira položaj Slovencev v Kraljevini SHS,
  - učenec pozna poglobitve razlike med različnimi deli v Kraljevini SHS,
  - učenec opiše značilnosti obdobja parlamentarizma.

Navodila:

1. V SDZ 1. del preglej in po potrebi popravi 1. na str. 49 in 4. nalogo na str. 51. Ti nalogi sta bili podani pri prešnji uri, v četrtek 7. 1.
2. V zvezek napiši naslov: *Položaj Slovencev in politični razvoj v Kraljevini Serbov, Hrvatov in Slovencev (SHS).*
3. Preberi besedilo v SDZ 2. del (str. 17 do 18 *Položaj Slovencev v Kraljevini SHS in politični razvoj v Kraljevini SHS*).
4. V SDZ 2. del reši 1. nalogo na str. 17 in 2. nalogo na str. 18.
5. Prepiši učno snov v zvezek (glej zapis *Učne snovi*).

REŠITEV NALOG

Fašizem v Italiji

1. naloga str. 49

- a) Na strani centralnih sil.
- b) Z londonskim sporazumom leta 1915.
- c) Ker je prestopila na zmagovalno stran in je po vojni dobila veliko ozemlja, ki so ji ga zaveznice obljubile v zameno za pomoč v vojni.

Značilnosti fašizma

4. naloga, str. 51

	PRIMER FAŠISTIČNEGA NADZORA
POLITIČNO ŽIVLJENJE	Delovati je smela le ena stranka.
GOSPODARSKO ŽIVLJENJE	Država je nadzorovala gospodarstvo.
JAVNO ŽIVLJENJE	Tajna policija je zapirala in odstranjevala nasprotnike fašizma.
KULTURNO ŽIVLJENJE	Organizirana so bila množična zborovanja z govori Mussolinija.

KAKŠNA DRŽAVA JE BILA KRALJEVINA SHS

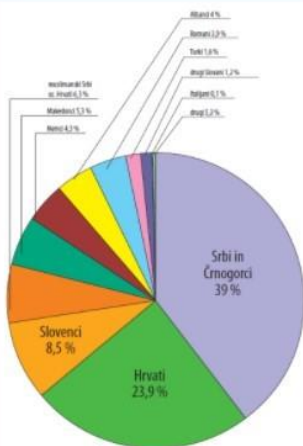
1. Kakšen je bil položaj Slovencev v Kraljevini SHS

Novoustanovljena Kraljevina SHS je bila
gospodarsko, versko in kulturno raznolika država.

Srbi, Hrvati, Slovenci,
Makedonci, Nemci,
Albanci ...

Katoličani, pravoslavni,
muslimani, protestanti,
judje ...

Nepismenost v
Sloveniji 8,8%,
nepismenost v južni
Srbiji 83,8%

12 milijonov prebivalcev,
ena najbolj revnih in gospodarsko
nerazvitih držav v Evropi

Razlike v
gospodarski
razvitosti
pokrajin

2. Kakšno ureditev je uvedla vidovdanska ustava

Junija 1921 je Kraljevina SHS dobila svojo prvo ustavo –
VIDOVDANSKO USTAVO.

S to ustavo se je začelo obdobje parlamentarizma.

Ustava je uzakonila:

**Dedno nasledstvo dinastije
Karađorđević**

**Delitev oblasti med parlament,
vlado in kralja – vendar je imel
največ moči kralj**

**Unitarizem – enoten
jugoslovanski narod**

Centralizem - Beograd

